

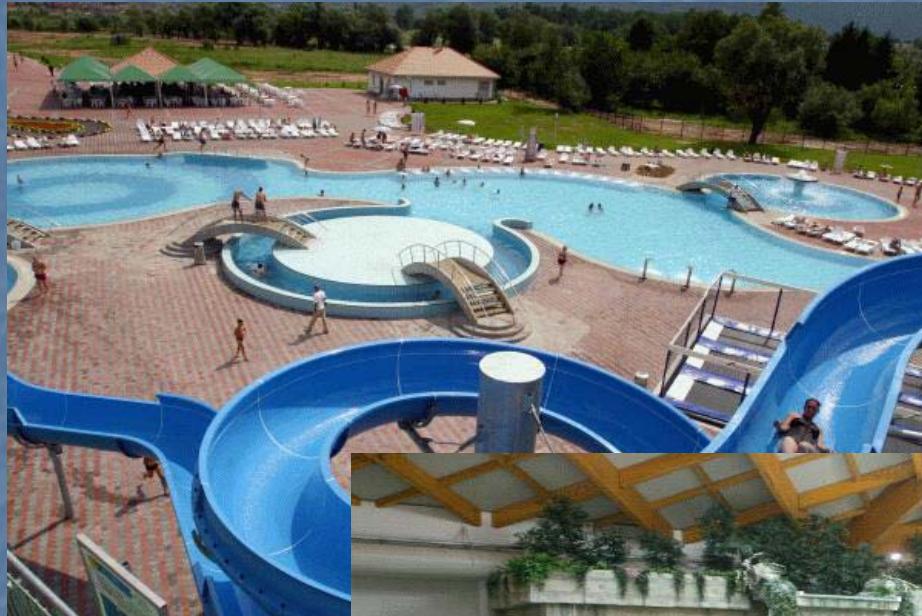
SARAJEVO DANAS

Najvažniji i najvrijedniji Kantona Sarajevo predstavljaju vode Sarajevskog polja. Uz ovaj najvažniji resurs odmah dolazi drugi po vrijednosti, a to su termomineralne vode Ildže i Blažua i termalne vode Butmira, koje treba koristiti bez ugrožavanja njihovog kvaliteta.

Spektar korištenja termomineralnih voda je velik u zavisnosti od njene temperature i kemijskog sastava. Tako one imaju primjenu u medicini, balneo-terapeutici, rekreaciji, sportu, turizmu, prehrambenoj industriji, u proizvodnji hrane pod kontrolisanim uslovima, u hemijskoj industriji, kao komunalna topla voda, kao toplotna energija za zagrijavanje naselja itd.

SARAJEVO DANAS

Osnovni pokazatelji o Kantonu Sarajevo

- Nesumnjivo da je danas Kanton Sarajevo je najrazvijeniji kanton Federacije BiH.
- Sa ostvarenim bruto društvenim proizvodom po stanovniku (GDP/pc) od oko 9.700 USD, Sarajevo je razvijenije od prosjeka Federacije za dva puta.
- Stepen ukupne zaposlenosti stanovništva 28,5% što je iznad prosječne zaposlenosti u FBiH za oko 54%.

Površina (km ²)	1276,9
Broj stanovnika (30. VI 2008.)	421.289
Stanovništvo do 15 godine	70.108 (17%)
Stanovništvo od 15 do 65 godina	282.373 (67%)
Stanovništvo preko 65 godina	68.808 (16%)
Gustina naseljenosti (stan./km ²)	330
Broj zaposlenih (31.XII 2008)	119.881
Broj nezaposlenih (31.XII 2008.)	62.475
Radna snaga	182.356
Stepen zaposlenosti (u odnosu na ukupno stanovništvo) u %	28,5%

SARAJEVO DANAS

- Kanton Sarajevo se na području Federacije pokazuje kao značajno područje koncentracije ekonomskih potencijala (stanovništvo, radna snaga) djelatnosti (finansijskih usluga, saobraćaja i veza, industrije, građevinarstva, javne uprave) kao efekata razvijenosti (GDP/pc, stepen zaposlenosti, obim vanjskotrgovinske razmjene itd).

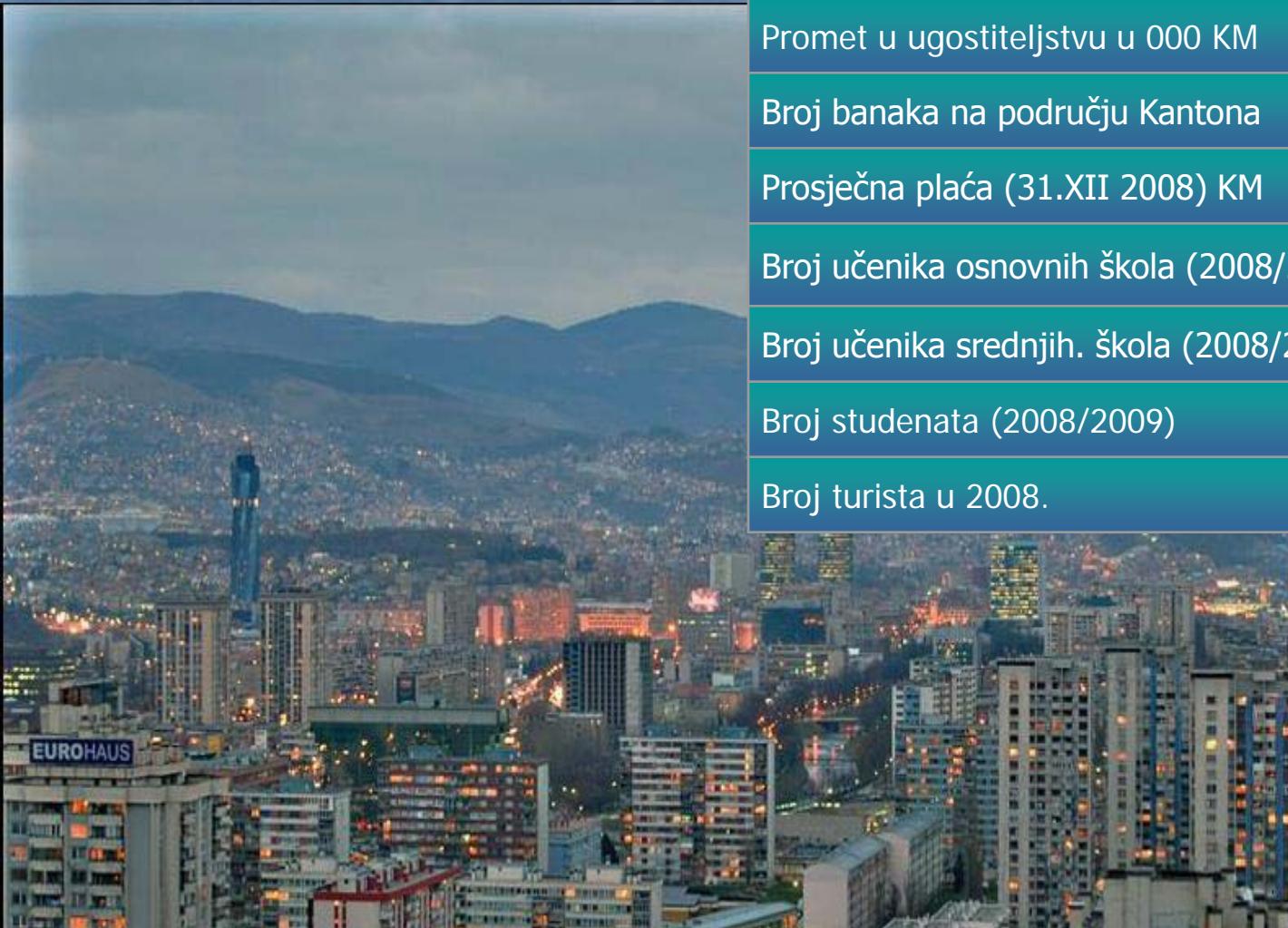

Stopa nezaposlenosti (%)	34,3%
Društveni bruto proizvod (2008.) u mil.US \$	4.083
GDP/pc (za 2008.) u US \$	9.693
Izvoz (I-XII 2008.) u mil. US \$	562
Uvoz (I-XII 2008.) u mil. US \$	3.201
Stepen pokrivenosti uvoza izvozom	18%
Obim vanjskotrgovinske razmjene u mil. US \$	3.763
Obim vannjskotrgovinske razmjene po stanovnici u US \$	8.932
Ostvarene investicije (u nova stalna sredstva 2007. g.) u mil. US \$	875
Isplaćene investicije u mil. US \$ (2007.)	1.086
Stopa investiranja (odnos ostvarenih investicija i GDP) u %	21

SARAJEVO DANAS

Broj turista u 2008.	166.309
Domaći turisti	44.600
Strani turisti	121.709
Promet u ugostiteljstvu u 000 KM	68.780
Broj banaka na području Kantona	14
Prosječna plaća (31.XII 2008) KM	941,4
Broj učenika osnovnih škola (2008/2009)	42.044
Broj učenika srednjih. škola (2008/2009)	18.572
Broj studenata (2008/2009)	31.267
Broj turista u 2008.	166.309

Izvor podataka:
Dokumentacija Zavoda za
planiranje razvoja Kantona
Sarajevo

Makroekonomkska struktura

Sektori	Isplaćene investicije 2007.		Zaposleni 2008.		Registrovani poslovni subjekti 2008.	
	u 000 KM	u %	Broj	u %	Broj	u %
I Primar	21.081	1,5	1.476	1,2	462	1,6
II Sekundar	381.530	26,3	26.127	21,8	4.177	14,5
III Tercijar	870.134	59,9	50.670	42,3	18.493	64,4
IV Kvartal	179.144	12,3	41.608	34,7	5.586	19,5
Ukupno	1.451.889	100,00	119.881	100,00	28.718	100,00

- U strukturi osnovnih makreoekonomskih agregata dominira treći i četvrti sektor što je karakteristika velikih gradova, posebno glavnih, i metropola.
- Tako je od ukupno zaposlenih sa područja Kantona oko 77% zaposlenih tercijarnim i kvartalnim djelatnostima.
- Od ukupnog broja poslovnih subjekata, oko 24.079 ili 84% je iz djelatnosti III i IV sektora.

- U toku poslijeratnog perioda 2003 – 2007. godine na području Kantona Sarajevo, ukupne isplate za investicije, odnosno novčana ulaganja u stalna sredstva na području Kantona iznose 5,22 milijarde KM što čini 43,6% ukupnih isplata na području Federacije BiH.
- Vlada Kantona Sarajevo donosi i poseban Program javnih investicija kojima usmjerava sredstva kantona u razvojne prioritete, prati realizaciju i sagledava realne mogućnosti za realizaciju projekata.

Tako Izmjene i dopune Programa javnih investicija 2009.-2011. godine sadrže ukupno 197 projekata (tekući i kandidovani). Ukupno planirana vrijednost svih tekućih i kandidiranih projekata investicija je 843,4 miliona KM.

- Nastavak realizacije investicija zavisi od obezbjedjenih sredstava iz Budžeta Kantona Sarajevo za 2009. godinu, a i od drugih izvora.
- Procjenjuje se da je za realizaciju tekućih i kandidovanih projekata u 2009. potrebno obezbjediti ukupno 121,9 mil.KM, od toga iz Budžeta KS 59 %, a iz drugih izvora ili 41%.

Ovo upućuje da težište treba usmjeriti na korištenje sredstava iz drugih izvora finansiranja, prije svega korištenjem predpristupnih fondova EU.

Na putu ka Evropskoj Uniji

SARAJEVO DANAS

- U procesu približavanja EU cijele BiH, KS je poduzeo čitav niz aktivnosti.
- Predstvaništvo KS u Briselu promovira i zastupa Kanton Sarajevo prema regionalnim evropskim institucijama i organizacijama sa sjedištem u Briselu, promovira privredne, turističke i kulturne potencijale Kantona Sarajevo i Bosne i Hercegovine, inicira, posreduje i održava saradnju sa drugim evropskim regijama i institucijama, pregovara u izradi bilateralnih sporazuma itd.
- Predstavništvo Kantona Sarajevo prati programe Evropske Unije za BiH i posreduje pri traženju partnera na zajedničkim projektima sufinanciranim iz:
 - bilateralnih državnih i regionalnih programa;
 - predpristupnih IPA fondova;
 - programa prekogranične saradnje CBC;
 - FP7 programa i subprograma;
 - Taiex i Twinning programa.

SARAJEVO DANAS

- U ukupnim pripremama za korištenje sredstava iz EU fondova, Vlada KS je usvojila „Procedure KS aktivnosti učesnika u postupku podnošenja zahtjeva za pristup Kantona Sarajevo IPA fondovima“ kao i dokument „Projekti Kantona Sarajevo za razgovore u procesu apliciranja prema EU fondovima“.
- Planira se kontinuirano ažuriranje projekata i projektnih ideja u funkciji pripreme za apliciranje na EU fondove. A projekti su prije svega u funkciji realizacije vizije Kantona Sarajevo zacrtanih u razvojnim planskim dokumentima: Strategiji razvoja KS, Prostornom plannu KS do 2023. itd.
- Kako vidimo Kanton Sarajevo sutra?

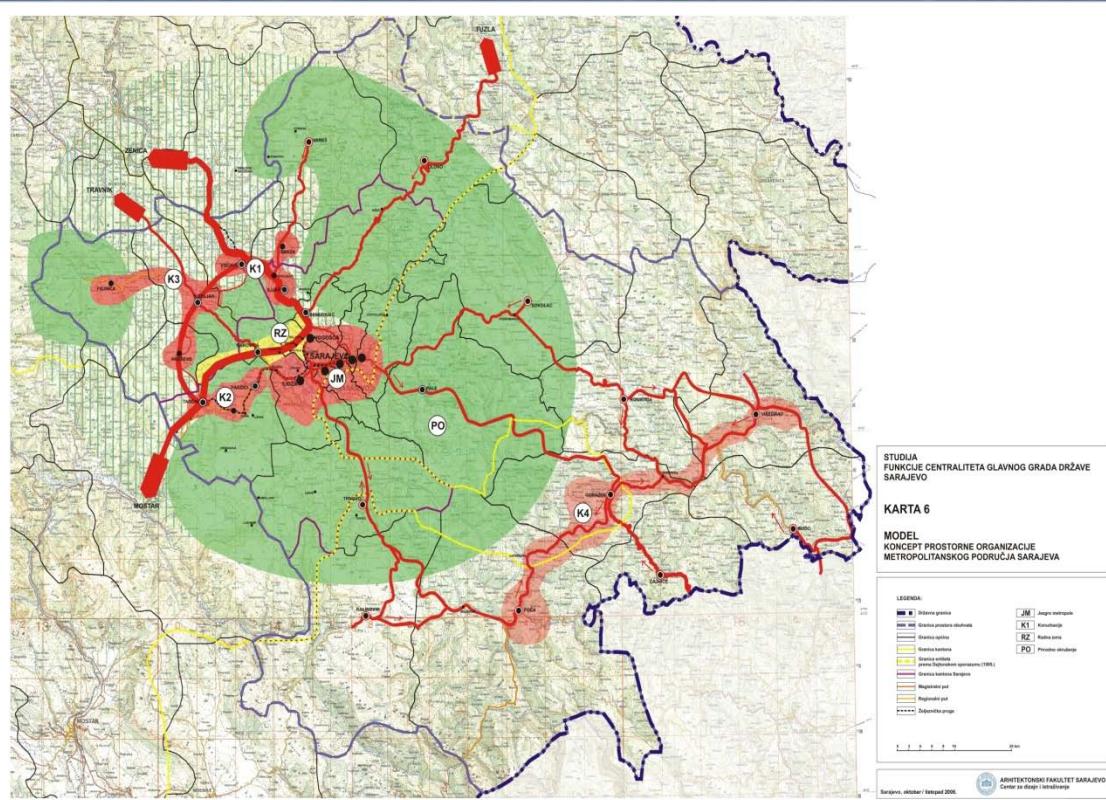

- Na području Kantona u 2023. godini živjeće 453.831 stanovnika, 7,6% više nego danas, sa značajnim učešćem kvalifikovanog radnospособnog stanovništva. Rast stanovništva će biti intenzivniji u općinama Ilijaš, Hadžići, obzirom na raspoložive prostorne mogućnosti i pravce razvoja: Vogošća-Ilijaš prema Visokom, te Hadžići-Pazarić-Tarčin prema Mostaru. Najveća koncentracija stanovništva i dalje će biti u Novom Gradu (oko 30% ukupne populacije Kantona) a najgušće naseljena općina Novo Sarajevo sa preko 7.700 stan/km² (22 puta više od prosječne gustine stanovanja u KS).
- U okviru sistema naselja na području Kantona predviđena su gradska naselja, općinski centri, sekundarna naselja, centri zajednice sela, ruralna i ostala naselja. Takav sistem i hijararhija centara omogućava optimalno funkcioniranje sistema na cijelom prostoru Kantona.
- Ukupna zaposlenost će se povećati na 160.566 uz značajno povećanje stepena zaposlenosti stanovništva.
- Društveni bruto proizvod po stanovniku (GDP/pc) iznosiće 19.024 USD što je za dva puta više nego u 2008. a odgovara nivou razvijenosti Slovenije 2006.

SARAJEVO SUTRA

- > Metropola koja u sebi na optimalan način spaja obilježja Istoka i Zapada međusobno povezujući tokove kapitala, roba, usluga, tehnologija
- > Centar unosnog poslovanja
- > Centar ugodnog življena
- > Metropola otvorena za sve dobromjerne ljude

- > Značaj kulturni centar Evrope
- > Domaćin međunarodnih kulturnih, sportskih, privrednih, obrazovnih i naučnih manifestacija
- > Evropsko turističko središte
- > Transportno, telekomunikaciono i informaciono povezani sistema u Evropi i svijetu
- > Centar znanja, usvajanja ekološki prihvatljivih tehnologija i formiranje inkubacionih centara za naučnu i tehnološku saradnju
- > Razvoj na principima održivog razvoja

SARAJEVO SUTRA

- Značajno evropsko saobraćajno središte i veza istok-zapad i sjever – jug

Koncept ambijenta, unosnog, odnosno visoko profitabilnog poslovanja podrazumijeva:

- rekonstrukciju i jačanje ekonomске osnove,
- dinamiziranje ekonomskog razvoja,
- optimalnu valorizaciju kompetitivnih pogodnosti Kantona Sarajevo
- ekonomsku valorizaciju znanja,
- nadprosječnu profitabilnost po osnovu korištenja ekonomije obima, ekonomije prostora,
- razvoj poslovnih inkubatora i tehnoloških parkova,
- značajna ulaganja u nove tehnologije, njihovo instaliranje u postojeće okvire (modernizacija postojećih kapaciteta),
- otvorenost prema razvoju novih grana privrede koje će postati novi generatori razvoja i finansijskih tokova,
- uvođenje tržišnog sistema korištenja zemljišta,
- implementaciju filozofije održivog razvoja,
- povećanje ukupnog nacionalnog bogatstva,
- povećanje ekonomске sigurnosti stanovništva.

SARAJEVO SUTRA

- Prirodno bogatstvo određuje ekonomsku strukturu i utiče na brzinu ekonomskog razvoja svakog područja. Kanton Sarajevo obiluje bogatstvom kulturno-istorijskih i prirodnih vrijednosti: graditeljskim nasljeđem, istorijskim urbanim cjelinama, parkovima prirode, šumama i visoravnima, florom, faunom i vodama.
- Bogatstvo kulturno-istorijske i prirodne baštine, te kružni zeleni pojas oko Sarajeva upućuju na moguće pravce razvoja Kantona Sarajevo: turizam, sport i rekreacija, proizvodnja zdrave hrane na bazi biotehnologija, nove tehnologije itd.
- Razvoj turizma uslovljen je i razvojem saobraćajne infrastrukture, a posebno izgradnjom koridora Vc. Prostor Kantona Sarajevo ima dobre preddispozicije za razvoj svih vidova turizma, a posebno kulturnog turizma, zimskog turizma, seoskog turizma, banjskog turizma.

- U profiliranju privrednog razvoja važno je kreirati i razvijati privredne djelatnosti koje će koristiti postojeće lokalne potencijale i predstavljati komparativne i kompetativne prednosti.

Sektori koji pružaju mogućnosti za razvoj su:

- obrazovanje - Univerzitet kao generator razvoja i permanentna edukacija,
- naučno-istraživačka i istraživačko-razvojna djelatnost
- razvoj malih i srednjih preduzeća, posebno u područjima koja su ekonomski i ekološki prihvatljiva (farmaceutska, prehrambena, elektronska, optička, nekonvencionalna proizvodnja hrane, itd.),

- bankarstvo, finansijske, projektantske, konsalting i druge slične usluge,
- trgovina, posebno vanjska
- turizam i komplementarne usluge (sajamski, kongresni, zimski, banjski, sportski, urbani, kulturni, avanturistički, međunarodni politički samiti, sesije JIE i Zapadnog Balkana),
- zdravstvo – visokodiferencirane zdravstvene usluge,
- kultura, sport, rekreacija – profitabilno atraktivne manifestacije, kreativna ekonomija

SARAJEVO SUTRA

- Temeljni koncept razvoja privrede oslanja se na tzv. novu ekonomiju ili ekonomiju znanja, inovacija i novih tehnologija, karakterističnu za razvoj velikih gradova i metropola. Tehnološki parkovi se razvijaju u okviru privrednih zona. Nauka postaje generator razvoju, odnosno čovjek sa znanjem i vještinama.

- Oslanjanje na koncepciju humanog razvoja, prostorni plan daje mogućnost pristupa infrastrukturi i suprastrukturni na cijelom području Kantona: to znači pristojan kvalitet života i rada, kvalitet stanovanja, opskrbljenost vodom, strujom... kvalitetno obrazovanje, zdravstvena i socijalna zaštite, saobraćajna dostupnosti, kulturna, sport, čist okoliš, pravna sigurnost, bezbjednost...

SARAJEVO SUTRA

- Postojećim i novim izgrađenim zdravstvenim kapacitetima, te visokoobrazovanim kadrom i pratećim naučnim institutima u oblasti zdravstva, Sarajevo preuzima vodeće mjesto u regiji kao zdravstveni centar

- Pored postojećih i policentrično smještenih fakulteta na području Kantona, Sarajevski univerzitet će se obogatiti izgradnjom Kampusa sa preko 20 fakulteta, te će tako postati regionalni centar razvoja obrazovanja i nauke.
- Tako Kanton Sarajevo, pored atributa koje nosi kao glavni grad države i turistički centar, postaje prepoznatljiv državni centar znanja, obrazovanja, nauke i zdravstva.

Zahvaljujemo se na pažnji.
Vidimo se u Sarajevu !